

Een kamer met aandacht

Net zoals alle jongeren willen ook jongeren die begeleid wonen de vervolgstap zetten naar zelfstandigheid. Het initiatief Kamers met Aandacht kan daarbij voor velen van hen een interessante tussenstap zijn. Het biedt een match tussen de jongere die nog extra aandacht nodig heeft om te leren op eigen benen te staan, en de verhuurder die graag zo iemand wil helpen om hierin te groeien.

TEKST: FRANK VAN WIJCK

FOTO'S: KAMERS MET AANDACHT, PIXABAY/JOON YEOL BAEK

Bianca van der Neut zag het gebeuren toen ze werkte in de jeugdzorg: jongeren in beschermd wonen die niet werden begeleid naar een zelfstandige woonruimte, maar een te zware indicatie kregen omdat geen geschikte woonvoorziening was waarin ze goed op hun plek zouden zijn. Maar ook veel jongeren die op een gegeven moment

wel zelfstandig gingen en dan snel in de problemen kwamen: schulden, uitzettingen. “Ik bedacht dat er iets voor deze jongeren moest worden ontwikkeld wat er op dat moment nog niet was”, vertelt ze, “een soort beschermd wonen light. Een woonvorm waarin iemand een oogje in het zeil houdt.” >>

Zie www.kamersmetaandacht.nl. Onder de sectie 'meest gestelde vragen' staat alle informatie over wat het initiatief inhoudt, welke rechten en plichten gelden ten opzichte van de verhuurder of hypotheekverstrekker, en ook welke gevolgen de verhuur heeft voor inkomstenbelasting, huurtoeslag of een bijstandsuitkering.

Tijdens haar master management en innovatie hielp Van der Neut een jonge vrouw die niemand had op wie ze kon terugvallen. “Ik kreeg daar echt een knoop in mijn maag van”, vertelt ze verder. “Dus ben ik actieonderzoek gaan doen als afstudeeropdracht, om voor mezelf een beeld te krijgen van hoe dit zou kunnen veranderen. Daaruit ontstond Kamers met Aandacht, een vorm van kamerverhuur waarbij de verhuurder een jongere tussen achttien en 23 jaar niet alleen een kamer biedt, maar ook begeleiding op weg naar echte zelfstandigheid.”

Vliegende start

In gesprek hierover met de gemeente Utrecht ontving Van der Neut een enthousiaste reactie. Maar de jeugdzorgorganisatie waar ze op dat moment nog werkte, wilde het idee alleen voor haar eigen doelgroep uitwerken. “Dat vond ik te smal”, zegt ze, “dus nam ik ontslag om het zelf te gaan doen.”

Wat begon als zzp-schap werd al binnen een jaar een stichting. “Al direct wilden veel regio’s met dit gedachtegoed aan de slag, dus ik heb het snel geprofessionaliseerd”, zegt ze. “Inmiddels zijn we in meer dan vijftig

gemeenten actief. Wat hielp om dit voor elkaar te krijgen, was dat ik eerder verantwoordelijk was geweest voor de werving van pleegouders. Ik wist dus wel wat van publiciteit genereren. Als mensen weten dat je kamers zoekt en voor welke doelgroep precies, dan melden ze zich echt wel aan. Ze zijn heel bereid iemand in huis te nemen en een beetje op weg te helpen, als je ze daarin maar ontzorgt door uit te leggen dat het veilig kan voor ze.”

Matching

Kamers met Aandacht stelt niet heel veel eisen aan verhuurders. “We vragen een Verklaring Omtrent het Gedrag”, legt Van der Neut uit. “Daarnaast stellen we dat de huur maximaal 450 euro per maand inclusief mag zijn. Het moet niet te financieel belastend zijn voor de jongere. En de verhuurder mag best een financiële motivatie hebben, maar het moet wel iets meer zijn dan alleen dat. En een huurovereenkomst van minimaal een jaar.” Afgezien van de eisen is het vooral een kwestie van matching, stelt Van der Neut. Sommige jongeren die ervoor in aanmerking willen komen, stellen zich – anoniem – voor op de website. “De verhuurder moet het leuk vinden om een jongere aandacht te geven”, stelt ze. “Binnen rede-

lijke grenzen natuurlijk. Ik heb één keer meegemaakt dat een vrouw die geen contact meer had met haar dochter de huurster een beetje als een nieuwe dochter ging zien en haar daardoor teveel ging claimen. Maar in andere gevallen levert het juist heel mooie dingen op. ‘Voor het eerst in jaren weer de kerstboom opgezet’, kreeg ik eind vorig jaar te horen van een verhuurder. En van een andere ‘Door jou heb ik weer zin om mijn kamer gezellig te maken’. Dat is prachtig natuurlijk, een mooi teken dat het voor de verhuurder een rol kan spelen tegen eenzaamheid. En dat mag natuurlijk, het mag echt een win-win situatie zijn. Al komt het ook voor dat iemand zich na aanvankelijk enthousiasme toch weer terugtrekt omdat de kinderen het geen goed idee vinden. Maar heel vaak lukt het goed om tot een match te komen. Al blijkt soms ook wel dat de problematiek van een jongere toch te zwaar is. Voor die gevallen hebben we contacten met de crisisorganisaties die zelf ook jongeren bij ons onderbrengen. Het zal me niet gebeuren dat een jongere alsnog op straat komt te staan.”

Coördinatie

Het is de coördinator die Kamers met Aandacht heeft – voor iedere regio één – die verantwoordelijk is voor het matchen van de jongere en de verhuurder. Van der Neut: “Die kijkt naar wat voor beide partijen het best past. En dat betekent dus niet per se dat de bovenste jongere op de wachtlijst als eerste aan de beurt komt. Het gaat echt om de match.” Een coördinator heeft vaak maatschappelijk of sociaal werk als achtergrond. Soms gedragspsychologie of psychiatrie. “Een coördinator moet goed kunnen doorvragen, want jongeren kunnen zichzelf heel goed presenteren”, zegt ze. “Bovendien kunnen ze zichzelf overschatten.”

Tijdens de huurperiode blijft de organisatie betrokken voor de verhuurder. Ieder half jaar wordt geëvalueerd hoe het gaat en er is een 24/7 bereikbaarheidsdienst. “Verhuurders vinden het belangrijk om ergens terecht te kunnen als het nodig is”, zegt Van der Neut. “De eerste twee jaar ging ik altijd op vakantie met de werktelefoon. Het bleek zelden nodig. Hetzelfde geldt voor de vertrouwenspersoon die we tot onze beschikking hebben.” Zelf heeft ze in de begintijd ook twee jongeren op kamers gehad. “Leuke mensen met wie ik nog steeds contact heb”, zegt ze.

Indicatie leidend

Opvallend is dat jeugdzorgorganisaties niet altijd even positief tegenover het initiatief staan. Van der Neut heeft wel een idee waarom niet. “Aanmeldingen van jongeren komen vaak van sociale teams”, vertelt ze. “Die hebben de dakloze jongeren in beeld die een jeugdzorgverleden hebben. Veel bankslapers ook. De jeugdzorgorganisa-

ties echter sturen niet zo op uitstroom, voor hen is het geen probleem als een jongere wat langer in begeleid wonen blijft. Ik maak wel mee dat een jongere die bij me is aangemeld in december een match heeft met een verhuurder, maar dat de aanbieder dan zegt dat het niet kan omdat de indicatie nog tot april loopt. Dan is de indicatie dus leidend. Je maakt mij niet wijs dat die jongere in april er ineens wel aan toe is om een volgende stap te zetten en vier maanden eerder nog niet. Toch gebeurt dit heus niet één keer. Ik meld dit dan bij de betreffende gemeente.”

“Inmiddels zijn we in meer dan vijftig gemeenten actief.”

Gemeenten kunnen lang doen over de besluitvorming om een contract te sluiten met Kamers met Aandacht. “Voor bewaking van de kwaliteit moet de zorgvuldigheid natuurlijk ook vooropstaan”, zegt Van der Neut. “De coördinator moet ook goed ingewerkt worden in een regio. En de ambulante begeleider van de jongere moet minimaal een half jaar betrokken kunnen blijven, ook al moet de jongere feitelijk worden overgedragen aan de Wmo.” Bij woningcorporaties was het in eerste instantie moeilijk binnenkomen, maar die staan nu veel positiever tegenover het initiatief. “We hebben met een woningcorporatie een handreiking geschreven”, zegt ze, “die neemt veel zorgen weg. En ze mogen elke aanmelding toetsen. In sommige wijken plaats je liever geen kwetsbare jongere.”

Financiering

Een probleempunt voor Kamers met Aandacht is nog de financiering. “Die is momenteel dramatisch”, zegt Van der Neut. “We hebben veertig kamers open staan. In een aantal gevallen wil de hypotheekverstrekker of woningcorporatie niet, in andere gevallen is de gemeente nog niet aangesloten en koopt die dus nog niet in. Hoe bekender we worden, hoeveel meer kamers we aangemeld krijgen in gemeenten waarmee we nog geen contract hebben, maar waar we in theorie wel jongeren kunnen plaatsen die dat willen.”

Financiering van het Kansfonds voor een pilot moet nu helpen om dit patroon te kunnen doorbreken. “Het stelt ons in staat om een coördinator aan te stellen op die plaatsen waar we nog geen contract met een gemeente hebben. Hiermee hopen we snel tot meer matches te kunnen komen.”